



编选/郭丹 涂秋生
舒晨 刘兴诗等
绘图/九色鹿工作室

中国寓言故事

ZHONGGUO
YUYANGUSHI



四川出版集团



四川少年儿童出版社

阿豺折箭	2
八哥学舌	4
扁鹊治病	6
博士买驴	9
伯乐识骥	12
长竿入城	14
楚王好细腰	17
呆若木鸡	19
二子学弈	21
夫妇食饼	23
和氏献璧	26
猴子捞月	29
囫圇吞枣	32
画鬼最易	33
纪昌学射	35
解铃还需系铃人	38

井底之蛙	40
滥竽充数	43
两小儿辨日	45
辽东白头猪	48
买犬捕鼠	50
卖油翁	52
盲人摸象	55
南辕北辙	57
齐人攫金	60
齐奄给猫起名	62
神龟托梦	65
水土异也	68
蜀国二僧	71
屠牛吐拒婚	73
挖井得一人	75
枉学屠龙	77
望洋兴叹	78
稀世珍琴	80
兄弟争雁	82
薛谭学歌	84
掩耳盗铃	87
疑邻盗斧	89
羿射不中	91

愚公移山	93
愿换手指	97
猿猴爱虎	100
朝三暮四	102



三元。名蒙。

分
出



S
Y
Q
M
C
S

ā chái zhé jiàn
阿豺折箭

sān guó shí qī yǒu yí gè tǔ yù hún wáng guó

三国时期，有一个吐谷浑王国，

tā men de shǒu lǐng jiào zuò ā chái ā chái yǒu èr shí
他们的首领叫做阿豺。阿豺有二十

gè ér zǐ yì tiān ā chái bǎ ér zǐ men jiào dào
个儿子。一天，阿豺把儿子们叫到

gēn qián duì tā men shuō nǐ men měi rén gěi wǒ
跟前，对他们说：“你们每人给我

ná yì zhī jiàn lái dāng zhe wǒ de miàn bǎ jiàn zhé
拿一枝箭来，当着我的面把箭折

duàn ér zǐ men zhào zhe tā de fēn fù qù zuò
断。”儿子们照着他的吩咐去做

le bù yí huìr tā men biàn bǎ ná lái de jiàn yì
了，不一会儿，他们便把拿来的箭一

yì zhé duàn rēng zài le dì shàng

一折断，扔在了地上。

guò le yí huìr

ā chái yòu duì zhàn zài shēn
过了一会儿，阿豺又对站在身

biān de tóng mǔ dì dì mù yán lì shuō nǐ yě ná
边的同母弟弟慕延利说：“你也拿

yì zhī jiàn lái bǎ tā zhé duàn mù yán lì háo bú
一枝箭来，把它折断。”慕延利毫不

fèi lì biàn bǎ ná lái de jiàn zhé duàn le ā chái
费力，便把拿来的箭折断了。阿豺
zhǐ shì qīng qīng yí xiào yòu duì tā shuō nǐ zài qǔ
只是轻轻一笑，又对他说：“你再取
shí jiǔ zhī jiàn lái bǎ tā men kǔn zài yì qǐ zhé
十九枝箭来，把他们捆在一起折
duàn zhè cì mù yán lì fèi le jiǔ niú èr hǔ zhī
断。”这次，慕延利费了九牛二虎之
lì yě méi yǒu bǎ jiàn zhé duàn
力，也没有把箭折断。

ā chái ràng ér zǐ men wéi zhe tā zuò chéng yì
阿豺让儿子们围着他坐成一
quān yǔ zhòng xīn cháng de duì tā men shuō xiàn
圈，语重心长地对他们说：“现
zài nǐ men míng bai le zhé jiàn zhōng de dào lǐ le
在，你们明白了折箭中的道理了
ba dān dú yì zhī jiàn hěn róng yì zhé duàn rú guǒ
吧？单独一枝箭，很容易折断；如果
bǎ tā men kǔn zài yì qǐ jiù hěn nán zhé duàn le
把它们捆在一起，就很难折断了。
suǒ yǐ wǎng hòu nǐ men xiōng dì yào tóng xīn xié lì
所以，往后你们兄弟要同心协力，
jīng chéng hé zuò a zhǐ yǒu zhè yàng wǒ men de guó
精诚合作啊，只有这样，我们的国
jiā cái kě yǐ dé dào gǒng gù bú huì shòu wài lái rén
家才可以得到巩固，不会受外来人
de qī fu ér zǐ men tīng le gè gè diǎn tóu
的欺负。”儿子们听了，个个点头
chēng shì
称是。

bā gē xué shǔ 八哥学舌

bā gē shì shēng zhǎng zài nán fāng de yī zhǒng
八哥，是生长在南方的一种
niǎo rén men yòng wǎng bǔ dào tā hòu biàn xùn liàn tā
鸟。人们用网捕到它后，便训练它
xué shuō huà rì jiǔ tiān cháng bā gē jiù néng gēn rén
学说话。日久天长，八哥就能跟人
xué shé le dàn tā zhǐ néng mó fǎng jǐ jù ér yǐ
学舌了。但它只能模仿几句而已，
cóng zǎo dào wǎn suǒ chàng de yě jiù nà me jǐ shēng
从早到晚所唱的也就那么几声。

yī tiān yī zhī chán zài yuàn zi lì bù tíng de
一天，一只蝉在院子里不停地
jiào zhe bā gē tīng dào chán de jiào shēng hòu biàn cháo
叫着，八哥听到蝉的叫声后，便嘲
xiào tā jiào de dān diào nán tīng chán zhǐ zhù jiào
笑它叫得单调、难听。蝉止住叫
shēng duì bā gē shuō nǐ néng xué rén shuō huà
声，对八哥说：“你能学人说话，
zhè gù rán hěn hǎo rán ér nǐ shuō de bú shì zì jǐ
这固然很好，然而你说的不是自己
de huà shí jì shàng děng yú méi shuō wǒ suī rán jiào
的话，实际上等于没说，我虽然叫

de dān diào yì xiē kě zhè xiē bì jìng dōu shì wǒ zì
得单调一些，可这些毕竟都是我自
jǐ de yì sī a
己的意思啊！”

bā gē tīng hòu xiū kuì de dī xià tóu cóng cǐ
八哥听后，羞愧地低下头，从此
yǐ hòu zài yě bù gēn rén xué shé le
以后再也不跟人学舌了。



biǎn què zhì bìng

扁鹊治病

biǎn què shì zhàn guó shí qī zhù míng de yī shēng

扁鹊是战国时期著名的医生。

yí cì tā lù guò cài guó bài jiàn cài huán gōng guān
一次他路过蔡国，拜见蔡桓公。观

chá le cài huán gōng yí huìr biǎn què shuō jūn
察了蔡桓公一会儿，扁鹊说：“君

wáng yǒu bìng mù qián zhǐ shì tǐ biǎo rú guǒ bù jí
王有病，目前只是体表，如果不及

shí zhēn zhì kǒng pà bìng yào shēn rù tǐ nèi le
时诊治，恐怕病要深入体内了。”

cài huán gōng tīng hòu hěn bù gāo xìng xiǎ shuō wǒ
蔡桓公听后很不高兴：“瞎说！我

gēn běn méi yǒu shēn me bìng jiàn cài huán gōng bù tīng
根本没有什么病。”见蔡桓公不听

quàn gào biǎn què jiù gào cí chū qu le děng tā zǒu
劝告，扁鹊就告辞出去了。等他走

hòu cài huán gōng shuō dāng yī shēng de jiù xǐ
后，蔡桓公说：“当医生的就喜

huan gěi méi yǒu bìng de rén zhì bìng yǐ cǐ xiǎn shì zì
欢给没有病的人治病，以此显示自

jǐ yī shù de gāo míng guò le shí tiān biǎn què yòu
己医术的高明。”过了十天，扁鹊又

qù bài jiàn cài huán gōng tā shuō jūn wáng de bìng
去拜见蔡桓公，他说：“君王的病
fā zhǎn dào jī ròu lǐ miàn qù la rú guǒ zài bù
发展到肌肉里面去啦，如果再不
zhěn zhì de huà kǒng pà hái huì jìn yí bù jiā shēn
诊治的话，恐怕还会进一步加深
ne zhè cì cài huán gōng réng rán méi yǒu lǐ cǎi
呢！”这次，蔡桓公仍然没有理睬
tā biǎn què zhǐ hǎo gào cí chū qu le cài huán gōng
他，扁鹊只好告辞出去了，蔡桓公
yīn cǐ yě xiǎn de gèng bù gāo xìng le yòu guò le shí
因此也显得更不高兴了。又过了十
tiān biǎn què zài cì lái bài jiàn tā shuō jūn wáng
天，扁鹊再次来拜见，他说：“君王
de bìng fā zhǎn dào cháng wèi lǐ qù le rú bù jí
的病发展到肠胃里去了，如不及
shí zhì liáo hái huì jiā shēn de cài huán gōng hái shì
时治疗还会加深的。”蔡桓公还是
méi yǒu lǐ huì tā zài guò le shí tiān biǎn què yí kàn
没有理会他。再过了十天，扁鹊一看
dào cài huán gōng shén me yě méi yǒu shuō biǎn zhuǎn
到蔡桓公，什么也没有说便转
shēn zǒu le cài huán gōng bù míng bai biǎn què wèi shén
身走了。蔡桓公不明白扁鹊为什
me yì yǔ bù fā jiù zǒu le yú shì tè dì pài rén
么一语不发就走了，于是特地派人
qù wèn biǎn què biǎn què shuō bìng zài tǐ biǎo yòng
去问扁鹊。扁鹊说：“病在体表，用
tāng yào xǐ huò rè fū jiù néng jiàn xiào bìng zài jī ròu
汤药洗或热敷就能见效；病在肌肉
zhōng yòng zhēn jiǔ kě yǐ zhì hǎo bìng zài cháng wèi
中，用针灸可以治好；病在肠胃，

chī xiē qīng huǒ de tāng yào yě kě yǐ zhì hǎo rú
吃些清火的汤药，也可以治好；如
guǒ bìng rù gǔ suǐ nà zhǐ néng yóu sǐ shén bài bù
果病入骨髓，那只能由死神摆布，
rén lì shì wú fǎ wǎn jiù de le xiàn zài jūn wáng de
人力是无法挽救的了。现在君王的
bìng dào le gǔ suǐ suǒ yǐ wǒ bú zài qǐng qiú wèi tā
病到了骨髓，所以我不再请求为他
zhì liáo le guǒ rán wǔ tiān hòu cài huán gōng quán
治疗了。”果然，五天后，蔡桓公全
shēn téng tòng tā pài rén qù xún zhǎo biǎn què kě biǎn
身疼痛，他派人去寻找扁鹊，可扁
què yǐ táo dào qín guó qù le bù jiǔ cài huán gōng
鹊已逃到秦国去了。不久，蔡桓公
jiù bìng sǐ le
就病死了。



bó shì mǎi lú 博士买驴

chuán shuō cóng qián yǒu yí gè dú shū rén jīng
传说从前有一个读书人，经
cháng duì bié rén shuō zì jǐ yǒu xué wèn dà jiā yě
常对别人说自己有学问，大家也
jiù xìn yǐ wéi zhēn dōu jiào tā bó shì ér tā
就信以为真，都叫他“博士”，而他
de zhēn míng shí xìng fǎn dào bèi dà huǒ er wàng diào
的真名实姓反倒被大伙儿忘掉
le
了。

yǒu yí cì bó shì jiā mǎi lái yí tóu lú fù
有一次，博士家买来一头驴，付
guò lú qián zhī hòu mǎi lú rén yào xiě yí zhāng zì
过驴钱之后，卖驴人要写一张字
jù suàn zuò qī yuē bó shì jué de zhè zhèng shì zì
据，算作契约。博士觉得这正是自
jǐ dà xiǎn shēn shǒu de jī huì biàn dà yáo dà bǎi de
己大显身手的机会，便大摇大摆地
zǒu guo lai shuō zhè ge mǎi lú de qī yuē ma
走过来，说：“这个买驴的契约嘛，
yóu wǒ dài bǐ yí dìng bāo nǐ mǎn yì mǎi lú rén
由我代笔，一定包你满意。”卖驴人

xiè le bó shì zhàn zài yì páng gōng hòu
谢了博士，站在一旁恭候。

bó shì tí bǐ zài zhǐ shàng huī sǎ qǐ lái hěn
博士提笔在纸上挥洒起来，很
kuài jiù xiě mǎn le yì zhāng zhǐ mài lú rén gāo xìng
很快就写满了一张纸。卖驴人高兴
de shuō wǒ kě yǐ ná zǒu le ma bù
地说：“我可以拿走了吗？”“不，
bù bó shì yòu ná guò yì zhāng zhǐ huī bǐ xiě qǐ
不。”博士又拿过一张纸，挥笔写起
lai nǐ bié jí wǒ hái méi yǒu xiě dào nǐ mài lú
来，“你别急，我还没有写到你卖驴
de shì ne mài lú rén zhǐ hǎo děng hòu bó shì yì
的事呢！”卖驴人只好等候。博士一
gòng xiě mǎn le sān zhāng zhǐ cái fàng xià bǐ cā
共写满了三张纸，才放下笔，擦
diào tóu shàng de hàn shuǐ yáng yáng zì dé de shuō
掉头上的汗水，洋洋自得地说：

ná huí jiā qù ba bié rén kàn le yí dìng huì chēng
“拿回家去吧，别人看了一定会称
zàn de mài lú rén bù rèn shí zì dāi dāi de wàng
赞的！”卖驴人不认识字，呆呆地望
zhe sān zhāng qì yuē nà mèn de wèn mài gè lú
着三张契约，纳闷地问：“卖个驴
zi xū yào xiě zhè me duō bó shì qīng miè de shuō
子需要写这么多？”博士轻蔑地说：

nǐ dǒng shén me kuài huí jiā qù ba zhè shí páng
“你懂什么！快回家去吧！”这时旁
biān yǒu gè shí zì de lǎo tóu kàn kan sān zhāng qì
边有个识字的老头，看看三张契
yuē rán hòu yáo yáo tóu shuō qì yuē shàng zěn me
约，然后摇摇头说：“契约上怎么

jìng méi yǒu yí gè lú zì ya bó shì tīng le zhè huà
竟没有一个驴字呀？”博士听了这话
hòu xiū de miàn hóng ěr chì
后，羞得面红耳赤。



bó lè shí jì
伯乐识骥

chuán shuō gǔ shí hòu yǒu yí gè míng jiào sūn
传说古时候，有一个名叫孙
yáng de rén tā duì mǎ hěn yǒu yán jiū hǎo huài yōu
阳的人，他对马很有研究，好坏优
liè yì yǎn jiù néng kàn chū lái yīn cǐ rén men dōu
劣，一眼就能看出来。因此，人们都
guǎn tā jiào bó lè bó lè shì shén huà zhōng zhāng
管他叫“伯乐”，伯乐是神话中掌
guǎn tiān mǎ de shén rén
管天马的神人。

yǒu yí cì bó lè qù yú bǎn kàn jiàn yí pǐ
有一次，伯乐去虞坂，看见一匹
lā zhe yán chē zhèng zài pá dǒu pō de mǎ yīn wèi chē
拉着盐车正在爬陡坡的马。因为车
zhòng pō dǒu nà pǐ mǎ lèi de hún shēn shì hàn zhí
重坡陡，那匹马累得浑身是汗，直
chuǎn cū qì bó lè zǒu jìn yán chē nà mǎ jiàn le
喘粗气。伯乐走近盐车，那马见了
bó lè gāo shēng sī jiào qǐ lái bó lè yì yǎn kàn
伯乐，高声嘶叫起来。伯乐一眼看
chū zhè shì yí pǐ nán dé de qiān lǐ mǎ jiàn dào zhè
出这是一匹难得的千里马。见到这

yàng yì pǐ bǎo mǎ liáng jū jīng pí lì jié de lā zhe
样一匹宝马良驹，精疲力竭地拉着
yán chē ér bù néng zài zhàn chǎng shàng chí chéng bó
盐车，而不能在战场上驰骋，伯
lè shí fēn xīn téng tā ài fǔ zhe zhè pǐ qiān lǐ
乐十分心疼。他爱抚着这匹千里
mǎ yǎn lèi zhǐ bù zhù de liú xià lái tā gǎn máng
马，眼泪止不住地流下来。他赶忙
tuō xià zì jǐ de yī fu pī zài mǎ shēn shàng zhè
脱下自己的衣服，披在马身上。这
pǐ mǎ yě hǎo xiàng dǒng de bó lè duì tā de ài hù
匹马也好像懂得伯乐对他的爱护，
gǎn jī de yòng bí kǒng cháo dì miàn shàng pēn le jǐ
感激地用鼻孔朝地面上喷了几
xià rán hòu áng qǐ tóu lú cháng xiào qǐ lái nà
下，然后，昂起头颅长啸起来。那
shēng yīn jiù hǎo xiàng jīn zhōng shí qīng yì bān hóng
声音，就好像金钟石磬一般，洪
liàng dòng tīng zhí shàng yún tiān
亮动听，直上云天。